

בגורלם, המון חוגג גימטריאות והשתוות כאלו שערכו לפניהם עד הגה — רחמנא ליצלן — היו שופכים בוז וקלון במדה גדושה ורחבה, על מי שאומר מקרה המה, ואולי מי משיהם שהיה מעלה בזכרונו זכר כל מעש אשר בכל פרק זה נעש היה חצירו מעיד עליו שהופיע רוח הקודש בבית מדרשו, או מי שאחזו בזלמוס הגימטריאות וקורדייקוס ההשתוות והיה מוצא בכל החזיון הזה להשוות חילוקי דיעות במדרשים ואגדות על דרך שהעליתי, אפשר שהיה מאמין שהוליד לאור העלומה, וגילה סוד חרשים שהיה כמוס ונעלם עד היום, וטעמו ונימוקי עמו שיש לו על מי לסמוך על החכם רפ"פ שהתפאר עלמו שפעל ישועות בקרב הארץ, לפקוח עיני העצרים וכל המחברים שקדמוהו, שלא ראו הגימטריא' שבפיוטי הקליר, ובשעת הדחק היה עושה לו גימטריאות כאלו בחסר ויתר וחילוף א"ת ב"ש (כדעת זונן להסכמת רפ"פ), ואיש כזה היה מבלה ימיו לחבר ספר צענינים אלו, והיה מפסג גמלו מזה, בזה ובזה ^{אוצר החכמה} סעיף ואו אמירה נעימה כמזה בדברי רז"ל עלוזה עינים שהגחחום מעיד עליה, לכן הנני מודה בפה מלא, שכל מעשה מחבת ומרחשת מעינה בולסם זו לשה ומטוגנת בשמן המר של משחת הגימטריא שערכתי עד הגה וכל זל השוה שבהן צעניני ההשתוות — בולם אינם רק מקרה גמור, וכל הרגעים אשר קמטו בלא עת חורה בשביל חשבונם, קורא אני עליהם חבל על דאבדון ולא משתכחין — הוי על זמן העבר! — כי לא היה הדבר כדאי, אכן נכנסתי לחגר זה, יען ראיתי שכבר פשתה המספחה לספות חלבון השקר של החכם רפ"פ לפירש המחזור, ולהדגש גימטריאות כמעשהו ממנו הוא החכם השלם המפוי מהו משה הלוי לנדא צפי הקרובות שלו, שכתב לסתור פירושו של המנוח המפוי מהו' וואלק היידיגהיים עפ"י גמטריא, וזה לשוני, לכן אמרתי בהיות דרך הקלירי להתהלך, בפרדס הרמזים והגימטריאות, ובמו שחקר ודרש והוכיח

ווערדע איך אויפריכטיג געשטען ווא איך דורך זיך איינעם צעסערען צעלעהרט ווארדען זיך, אצער איבער גינסמיגעט דיא האטווארט ניכט שולדיג צלייזען, צענקערייטק אויסגעכאממען כי לא נסיתי ללכת צהלה בו', אינדעס איך נאכמאלס פיר יעדע חוים איהרען פאך מיר געלעזנטן השגות געשעפטען צעלעהרונג דאנקע פערצלייזע איך מיט אללער געזיה רענדען האבאלכטונג איהר ערגעצענסטער הצעיר ליפמאן כונן צרבי מכס ז"ל עכ"ל — והא' רפ"פ התנצל לפני מוודעי שקנה מחזור הכדפס וצרחשי החרוזות א כ ס י כ ה (מלכי) ל פ נ י ו מלא רשום בכפז יד נקודות על תיבות ואותיות שעינים בחתימת קליר (והוסיף עוד מדייל'), והנה מלבד מה שעדותן נאמנו מאוד, יש רגלים לדבר וידיס מוכיחות שכן הוא, שהרי הניח הנקודות לאצן פינה לפנינו וז"ל וקרוצ מאוד שכתבת יד שלו היה רשום ציונים כל המלות שכיון זהס למספר שמו איך המעתיקים והספירים ואח"כ המדפיסים שלא הצינו כוונתו השמיטו הציונים ולדוגמא הפיוט אכסיכה בו' ודלגו מלת מני אולי רשם כן (הקליר) צכת יד שלו בו' במספר אלעזר צרבי בו' ופה הוא החידוש שהס צרבי צלא יוד מה שלא עשה צסום מקום, והוא רק מפני לחץ שיווי המספר אולי רשם לו גם היוד של יקומס צפיוטיו בו' וכבר שמענו שנקודות ליוס ז' של פסח חתם כן צציאור שמו ושם אציו בו' גם כאן יתכן שרשם כל המלות הנחשבות למספר ועל מלת אלהי לא רשם כלל למען דעת שכל ללה צחשצו בו' וצלי ספק רשם (הקליר) צכת יד שלו על חרוז ינאחוך למען דעת שלא מן המנין הוא בו' עכ"ל רפ"פ (עי' כל לשוני לעיל) הנה זכרון הנקודות צכל פעם, מלמד שהיו מצויינים שם במחזור שקנה, ועל פיהן יא מנקודת מרכז האמת, צא וראה תהלה כתב וקרוצ מאוד שצכ"י שלו היה רשום בו' אח"כ כתב אולי רשם כן בו' אולי רשם לו בו' ואח"כ הוסיף יתכן שרשם, ע"ד שהורגל צדמיון זה וסיים וצלי ספק רשם וגם העליט הכל צלשון חתם צו (גימטריאותיו קורא חתימה ממש —) וכשהסרו לו עשרה למנין הגימטריא, חתם על עלמו וכתב ופה הוא החידוש שחתם צרבי צלא יוד הקצר קצרו ככפי האמת מליבבות נקודות שאין נתפסות במחשבה? — וקרוצ מאוד אולי יתכן לומר צלי ספק, שאיזה זקן דחליש לביה מגרסתו, השתעשע להיות סופר ומונה וציין כל נקוד וטלוח על המלות ואותיות, פה רשום לחשוב חותם צגימט', ופה ציין עליהם להסירם — ואיך שיהי' — אשתשם בהנא, וששתת כיון דעל על —

עמ"ל הערה ז'), ככה כל הגימטריאות שהעלו נדמו לארמינים שנבנו על הקרח, וחם השמש ונמם, התה יעלו בתהו ויאבדו —

סעיף ח' ממוצא הדברים תשכיל ותדע שאם הייתי מתחבט עמכם בדבר הלכה וסברא של פסק דין, לא הייתי אומר לאחד מהם חזור בך, שהלא שנינו אע"פ שנחלקו בית שמאי כנגד ב"ה כו' לא נמנעו עושין טהרות אלו ע"ג אלו (תוספתא וירושלמי ובבלי יבמות פ"א) לקיים מה שנא' כל דרך איש אך בעיניו ותוכן לבות ה' (תוספתא שם), ומה יקרו אחרי נועם של האי חנא תוספאה, שהוסף ראה מהתקרא, כי ודאי אין לדיון אלא מה שעיניו רואות להכריע כפי שכלו וכח בינתו בהלכות ודינים, ואף אם לא השיג מטרת האמת, הלא תוכן לבות ה' אם היתה כוונתו לשמים (לא לקיטור וכבוד המדומה תלילה), הנה שכרו אמו ופעולתו לפניו אל הגמטריאות שבנידן דיון לא די שאינם נוגעים לשום דין ומצוה, עוד יש לחוש למקלה (כדלקמן סעיף יוד י"א) הלא הדברים ק"ו, אם באיסור זהיר וטומאה וטהרה קבלו רז"ל האמת אפי' מאשה ושפחה וקטן כל שכן גמטריאות אלו, שהם טעות גמיר נוכל לומר לכל א' משלשה רבנים חוזר בך, כי איני חושד לשום אחד מהם שילפזא ארחות דרכם כנער הזה שטרח לאסוף זכוכיות מלוטשות, ואבנים מנופלות מלבעים שונים, והוא שם ומתפאר בגוונין שלו לפני בני גילו שבכחו ועוצם ידו הרמה, אספ וצבר אבני הקדש לשם שבו ואחלמה, — הן לא יאמין בזקניו, שיבררו לו טעותו בפניו, יען קשה בעיניו, למאוס יגיע כפיו, להשליך ילדי שעשועיו, אשר לבקה נפשו בהם מנעוריו, — אמנם כן יצר סוכן בלבב בני הנעורים מחברים הנעורים, לא כן אלה שלשת הגבורים, שהגיעו לגבורת חשים (ה' עליהם יחיו) וכבר ינא מוניטין שלהם בכמה חיבורים, הלא ידעו הלא יבינו שבדורינו דור יתום, עת להשליך אבני גיר מנופלות מגמטריא והשמות, אבני אופל נלמות ולא סדרום שסידרו קדמונינו — עת כנוס אבני חפץ לקבוע בלבב אחינו ילדי העברים שרשי הדת, ויסודי האמונה האמונים עלי תועלת חכמות הלימודית ובנויים על אדני אמת, אשר מלת גמטריא לא תורה בהיראתה רק על לימודי אמת כאילו, הא לך לשון הערוך תקופות וגמטריאות פרפראות לחכמה פ"י במקום אחד כותבין א', במקום ת"א כותבין ק' וכח המוספא ז"ל אמר בנימין בלשון יוני ורומי פירשו חכמת מדת הארץ וחז"ל קראו כן לחכמת החשבון אשר שניקן מיני חכמת הנדס, ובידיעתה יוכל אדם להשיג חכמת התקופות ומהלך השמים, והכר דברים אלו מכינים להבין חכמות אחרות, לכן אפלטון מונע תלמידיו מחכמת אחרות בלי הקדמת השגת גמטריא וחשבון, וזה טעם פרפראות לחכמה פ"י בלשון יוני עגולים כי החכמות נהונות כמרכו בחוף עגולות הגמטריא ואין זה מקום להאריך עכ"ל (ערך גמטריא) והנה החכם לנדא עשה הוספות להערוך והח' רפ"פ השיג עליו, ואף לא זכרו שם העצם של גמטריא הלא חכמה תקרא (גיעטריא) ממדידה והנדסה שהלימודים היוצאים מהם, מבוררים במופת חותך יותר מהשפיקות שבשאר לימודים

עוד כתב וי"ל והעניק בלהקת המבקרים אשר אני כחגב, בעיניו כו' אם מהמבקר העניק הזה לא יפלא כל דבר, בעיני החגב יפלא על אשר אמר (רפ"פ) הלחץ הגדול, נראה לעינים כו' אדרבה האמת הגדול הזה נראה לעינים כו' (שם בפיוט ארץ) וכדומה מהלשונות שעקיתם שפתיו הוי מעשה רב, להניף אותו בהגפת שוא, במקומות שפרסם טעותו (של רפ"פ) לעין כל, ובעבור זאת הוסיף מדייליה גימטריא על (תלת) במ"ל יען החכם רפ"פ עזר טל מלהביא בגמטריאותיו, שהכל יודעין שזה הכל ודבר בטל (כמו שכתבתי לעיל פרק זה אות ט') לכן הכל הביא גם הוא להכניס מלה זו דוקא בגמטריא, להראות להחכם רפ"פ כי טל לא תיעצר — יהיה איך שיהי, אין דנין על המחשבה, אבל יש לנו לדון על המעשה שנתחזק קישור הגימטריאות בתלמא גברי רבדבי משלשה משפחות (כהן לוי ישראל) ושלש ארצות (עמטריין בעהמין פרייסין) בשלשה ספרים שונים, ומתאגד בדבר כשיודעם הקרובות אלאכך ביום מבך והקניות שבת חוששני להם מחטאת, שגם שם יעשו בפירושם נוספות שהפיוט אלאכך עולה בא"ת ב"ש כחתמת הקליר וכן הקניות ויעשו בניה לדורות, וכמו שהוסף משה מדעתו כגימטריאות בפ"י הקרובות שלו, לכן קודם שאברר תעוהם בחכמת ועיקר הדברים (לקמן סעיף טו) עוד רגע אדבר:

סעיף ז' עתה באתי להוציא מלבן של שלשת הרבנים הללו שלא יהיו להוטיין עוד אחר כח המדמה שלהם — ובכבודן של רבנן דחלשי מנירסייהו, חסיים הגמטריאות במילתא לדביתותא, ואכחד שלשת הרואים במחזות שוא ומדוחים אלו, בחזקת יד גמטריא אחת — להתוודע ולהגלות! דאיננו לא חזו באספקלריא המאירה של הקלירי, אך מזלייהו חזו באספקלריא שאינה מאירה, בצואה דבצואה מדמות של עננים, ראוני לומר שהחרו:

אנסיכה תלכי לפניו בהתהלכי אומנו בהמליכי שעולה לדעתם כחמספר

אני חלמה צירבי יעקב קליר 1164
עולה ממש

אני שלמה יהודה ליב הכהן רפאפורט 1164
אני ליפמאן דאקטיר זוכן מזגלין 1164
זקסן משה הלוי לאנדא מדפים מפראנז 1164
היה לנו הלוי לכהן בהשטות אחד במספר האותיות והתיבות ואף החרו אנסיכה וחתימת הקליר שזה הס במספר תיבותיהם, אך הישראלי חסר יבואנו (אות זאת), והוא לאפסיד אנפשיה, שאיננו איסתנים לדקדק זה כאמור, רבים קראו זאת, ולא פסק חוכא מפומייהו ילא יומא, (אולי השלשה רבנים גם התה ימלא שחיק פיהם) אסקיהו רבנן לחוכא — ומי זה חסר טעם שיסגנע לומר פיוט אנסיכה חיברו אחד משלשת הרבנים האלו, בעבור עולה החרו כחתמת (אולי בדורות הבאים, מי שלא יראה גפריזה, אחרון על עפר יקום ויגחיל שקר זה לבני אחריו גליון החזונו או יבוא בעל הנקדן לנקד איזה תיבות ואותיות